

Eszperantóval Virtus

Per Esperanto por la mondkulturo. Eszperantóval a kultúráért
Főszerkesztő: [Szabadi Tibor J.](#)

Vers

Fernando Pessoa (Portugália) - Üzenet

Szabadi Tibor J. - 2008.01.08 22:04

Fernando António Nogueira Pessoa (Lisszabon, 1888. június 13. – Lisszabon, 1935. november 30.) portugál költő

Fernando Pessoa (*Portugália*)

Üzenet

Ötödik – Don Alfonz Henrik

(Quinto – Dom Afonso Henriques)

**Lovag voltál, apám.
Most miénk a szolgálat.
Mutass nekünk példát
és teljes erődöt!
Add, váratlan órában
a megvetett győzelmet,
az áldást, mint kardot,
a kardot, mint áldást!**

Hatodik – Don Dinisz

(Sexto – Dom Dinis)

**Éjjel baráti költeményét írja
mely hullámszó hajók hordozója,
és benne morajlik a csend:
a fenyőerdő lármája, a Birodalom
gabonája, hullámszó láthatatlan.
Kavarog, ifjan és tisztán, e dal,
keresi a felfedezett óceánt;
a beszélő fenyőerdő, nyögő tengerét,
a hullámszó tenger hangját,
ez a föld szava az epekedő tengernek.**

Hetedik (1) – Első Don Juan

(Sétimo – Dom João Primeiro)

**Mikor Isten teremt és teremtett
történelmet, embert és egy órát.
A maradvány a test, melynek porát
a föld várja.
Öntudatlan, Portugália templomának
Mesterévé válik,
benned a dicsőség, és a példát
oltalmazni kell.
Híresen kiválasztott neved,
oltáránál a lelkünk,
örök lángja eltávolítja
az örök árnyékot.**

Eszperantóul megjelent: *La Karavelo n-ro 003, decembro 2007*

<http://groups.google.com/group/lakaravelo/files> , [LK_003_decembro_2007.pdf](#)

Eszperantóból fordította: Szabadi Tibor J.

Portugálból eszperantóra fordította: João José Santos

Fernando Pessoa – egy testben több lélek

A nagy költő rövid életrajza

João José Santos írása alapján

Fernando Pessoa hatévesen érte meg édesapja elhunytát, és rá egy évre meghalt a testvére is. Egy év múlva az édesanyja újra férjhez ment, és a családdal Dél-Afrikába mentek. Pessoa 17 éves koráig itt élt, Durbanban, majd a Fokvárosi egyetemen tanult. Zseniális tehetségét már a dél-afrikai líceumban felismerték, ahol jelentős irodalmi díjat is nyert. Ekkor már birtokában volt a portugál és angol nyelveknek. A költő bérelt szobákban élte életét Lisszabonban, és kevés barátira tett szert. Csak halála után néhány évre, irodalmárok új generációja volt képes megérteni zsenialitását. Egyedül *Ofélia Queirós* 1.-vel folytatott szerelmi viszonyáról tudunk.

Pessoa hatéves kora óta írt verseket más és más név alatt, de ezek nem egyszerű álnevek voltak, hanem különböző személyiségek, akik valamiképpen vele éltek: melyek ellentétes természetűek voltak. Irodalmi termékeinek elemzése világosan mutatják ezek más és más személyiségi jegyeit. Változó személyiségének okai vita tárgyát képezik úgy az olvasók, mint a kutatók körében, és a felállított elméletek különfélék. Hatéves korában már ez volt az első neve: *Chevalier de Pas* ezután több mint tíz jelent meg; a leglényegesebbek: *Ricardo Reis* 2, *Álvaro de Camos* 3 és *Alberto Caeiro* 4. Ez a három, és saját neve játssza a legfontosabb szerepet az irodalmi munkásságában.

Egész életében, újságokban megjelent költeményein kívül három fontos könyvet publikált: portugálul az *ÜZENET - Mensagem* 5. című hőskölteményt (*a mű 44 költeményt tartalmaz*), és angolul két verseskönyvet. Írásaiban használta mind a két nyelvet, de a portugált, és annak kultúráját választotta. Szabadfoglalkozású fordítóként tartotta fenn magát az angol és a portugál nyelveket használva. Annak ellenére, hogy irodalmi választása a portugálra esett, nagyon lényeges az angolul is kifejtett irodalmi tevékenysége.

1935-ben, 47 éves korában, utolsó mondatát így szólta: *I do not know what tomorrow will bring* 6.

- 1 Ofélia Queirós [o'felja kej'roz]
- 2 Ricardo Reis [ri'kardu rejsh]
- 3 Álvaro de Camos ['alvaru de kápush]
- 4 Alberto Caeiro [al'bertu ka'ejru]
- 5 Mensagem [men'sajháj]
- 6 Angolul: *nem tudom, mit hoz a holnap*

Eszperantóul megjelent: *La Karavelo n-ro 001 oktobro 2007*

<http://groups.google.com/group/lakaravelo/files> , [LK_001_oktobro_2007.pdf](#)

Pessoa életéről néhány gondolat:

Tisztviselőcsaládból származott, angolul, görögül, németül, franciául olvasott filozófiai műveket.

1905-ben visszatért Portugáliába, és az irodalomnak szentelte magát, létrehozta az *Orféu* című folyóiratot. Bizarr személyiségnek, „hisztérikus neuraszténikus” típusnak tartották.

Mindegyik álnevéhez külön életrajzot talált ki:

Ricardo Reis a halál utáni élet helyett az epikureista bölcsességet hirdeti

Alberto Caeiro prózai szabad versekben száll szembe a transzcendentalizmussal. A dolgok rejtett értelme az, hogy „egyáltalán nincs rejtett értelmük”

Álvaro de Camos a whitmani szabadvers, és dionüszoszi óda költője, aki az értelmetlenség futurista bölcsességét hirdeti

Fernando Pessoa néven (amely a sajátja) hagyományos költői eszközöket használ

Pessoa négy különböző „énjének” közös vonásai:

- világa szinte kimeríthetetlen, az érzelmeket és az ész feloldó gondolatmenetek jelennek meg, átéli az elidegenedést, látja a töredékes polgári világot

- szerinte az élet csak a titokzatosság szintjén egyetemes jellegű

- egzisztencializmus: hajlam az okkult tudományok iránt, borzongás a létezés előtt.

Forrás:

Világirodalmi Kisenciklopédia II. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1976.

A szerzőről bővebben:

<http://mek.oszk.hu/00500/00570/00570.pdf>

Hivatkozások:

http://hu.wikipedia.org/wiki/Fernando_Pessoa#.C3.89lete

http://commons.wikimedia.org/wiki/Fernando_Pessoa (képek)